

DES PERT LAB '19

EXCALIBUR I ALTRES HISTÒRIES
D'ANIMALS MORTS

UNHEIMLICH

LA CAJA

LA LEYENDA DEL FAUNO
Y EL VIAJE

CICLE DE CREACIÓ ESCÈNICA

2 MAIG - 16 JUNY

5ª EDICIÓ CICLE DE CREACIÓ ESCÈNICA DESPERTALAB

2 MAIG - 16 JUNY '19

Premi FAD 2018 (Foment de les Arts i del Disseny) en la categoria Aplaudent Sebastià Gasch a la Creació Emergent.

Del 2 de maig al 16 de juny, torna el ***Cicle de creació escènica DespertaLab***. Aquest 2019 ja serà la cinquena edició que la **Nau Ivanow** i **Sala Atrium** ens unim per donar suport a la creació, producció, difusió i exhibició de dos espectacles de joves companyies nacionals i una d'internacional. Enguany les companyies seleccionades són: la companyia mallorquina ***Hermanos Pico***, la unió de dos equips femenins ***Pelipolaca + Les desvestides*** i els internacionals ***Los escultores del aire***.

Aquesta edició a més venim carregats de premis sota el braç. El passat mes d'octubre el ***Cicle de creació escènica DespertaLab*** va ser guardonat amb el Premi FAD 2018 (Foment de les Arts i del Disseny) en la categoria Aplaudent Sebastià Gasch a la Creació Emergent. **La Nau Ivanow** ha guanyat recentment el Premi Crítica Serra d'Or 2019, on en aquesta 53a edició el jurat ha reconegut els 20 anys de trajectòria de la **Nau Ivanow** i ha premiat la seva aportació en la categoria de Teatre en l'àmbit cultural català; i per últim **Sala Atrium** ha estat reconeguda com a Millor sala del 2018 pels Premis de la Crítica de les Arts Escèniques per introduir una decidida perspectiva de gènere a una programació que aposta per donar suport a creadores i a companyies joves amb iniciatives com el **DespertaLab**, projecte compartit amb la **Nau Ivanow**.

UNHEIMLICH

**DES
PERTA
LAB
'19**

UNHEIMLICH

---

22 MAIG - 9 JUNY '19

Idioma de l'espectacle: català i castellà

Horaris: De dimecres a dissabte a les 20.30h i Diumenge a les 19.00h

Durada: 60 minuts

Col·loqui: Divendres 31 de maig Col·loqui postfunció organitzat per recomana.cat
#LaDonaProtagonista

Gènere: teatre social performatiu

FITXA ARTÍSTICA

Cia: Cia Pelipolaca + Les desvestides

Direcció: Irene Vicente Salas

Assistent de direcció: Meritxell Mestre

Assistent a la dramaturgia: Carmen Salinas

Actrius: Belén Bouso, Núria Corominas, Rut Girona, Gal·la Sabaté

Assessoria de moviment: Carla Tovias

Producció: Maria Antolín

Disseny d'il·luminació: Joana Serra

Disseny d'espai sonor: Sofia Martori

Escenografia i vestuari: Halley Productions

Assessoria d'escenografia: Nina López

Assessoria de vestuari: Néstor Reina

Una revisió del nostre comportament com a espectadors davant els cossos exhibits en els museus a partir de quatre intèrprets amb quatre corporalitats que volen ser distants del cànon femení que ha governat cada una de les èpoques artístiques passades i fins avui en dia.

SINOPSI

Les xarxes socials veten allò que consideren obscè, un mugró femení, una dona despullada o el sexe tan masculí com femení. Sembla que aquestes censures són relativament noves però quan entrem a un museu, no deixem de veure, sigui l'època que sigui, gent i gent despullada: dreta, asseguda, estirada, de cara, d'esquenes... Per què a l'art se li permet visualitzar allò que en la nostra quotidianitat queda relegat a l'obscè i prohibit? Ens qüestionem, doncs, on queda l'ètica i la intimitat en aquestes representacions i què fa que l'art se sublimi i transcendeixi en aquells elements que no són permesos en el nostre dia a dia.

CONTEXT, L'ESPECTADOR DAVANT LA NUESA

Vivim contínuament bombardejats d'estímuls visuals, d'imatges: publicitat al carrer, mòbils en funcionament les 24 hores del dia i xarxes socials en les quals tothom té la potestat d'il·lustrar el que vulgui i com vulgui [gairebé]. Però el bombardeig de l'imaginari i l'estètica comuna no ens l'hem inventat fa pocs dies. De fet, hi ha llocs on es conserva la història general i oficial del recorregut de les imatges: els museus d'art.

Les xarxes socials veten a la primera de canvi allò que consideren obscè, coses com un mugró femení, una dona despullada, el sexe tan masculí com femení. Però sembla que aquestes censures són relativament noves. Quan entrem a un museu, no deixem de veure, sigui l'època que sigui, gent i gent despullada: dreta, asseguda, estirada, de cara, d'esquenes... perquè a l'art se li permet visualitzar allò que en la nostra quotidianitat queda relegat a l'obscè i prohibit?

Unheimlich vol ser una revisió del nostre comportament com a espectadors davant els cossos exhibits en els museus d'art a partir de quatre intèrprets amb quatre corporalitats que volen ser distants del cànon femení que ha governat cada una de les èpoques artístiques passades i fins avui en dia i, al mateix temps, una revisió d'aquestes corporalitats governants, una mirada endins i darrere els exemples canònics en si [quantes hores s'ha estat immòbil la model perquè el pintor aconsegueixi el resultat final, com els nus es converteixen en transaccions polítiques, en mercaderia aristocràtica, entre altres qüestions].

OBJECTIUS

A **Unheimlich** es qüestiona, doncs, on queda l'ètica i la intimitat en aquestes representacions i què fa que l'art se sublimi i transcendeixi en aquells elements que no són permesos en la nostra quotidianitat. Es vol visitar com es mostra i s'ha mostrat el cos femení al llarg de la representació en imatges i donar una nova mirada. Convertir l'espectador en un agent conscient de ser observador i de ser, en part, generador d'un discurs o altre segons la seva mirada i el seu judici. Evidenciar la perversitat de l'exhibició dels cossos femenins i la seva nuesa en tant que s'acaben convertint en objectes de desig per a un públic molt limitat, que es representen segons la voluntat d'aquest públic i s'executen, moltes vegades, com a mera transacció econòmica. Explicar com la pornografia neix al segle XVIII a la Sala Secreta del museu de Carles Borbó III a Nàpols i com aquest fet ha arribat avui dia i governa en grandíssima part la decisió de com ha de ser la representació del cos nu femení.

PUNT DE PARTIDA

Les referències de les quals es parteix per a crear la peça són, en un inici, la representació de la nuesa femenina en la història de l'art. Com aquest és un tema megalític i immens, han reduït aquestes representacions basant-se en l'art de la història moderna, moment en el qual, a partir de la creació *l'Origen del món de Courbet*, es representa la nuesa femenina sense necessitat de cap pretext diví per a exhibir-la. Fins llavors, el cos femení nu no es podia representar ni en la pintura ni en l'escultura a no ser que hi hagués una justificació mitològica o de llegenda. Aquesta referència els ha servit com a punt de partida per a parlar del que els interessava a **Unheimlich**. Per a qui estaven realitzades aquelles pintures? Qui eren els compradors i qui els subjectes que en podien gaudir? I, a partir d'aquí, com ens han arribat aquestes pintures avui dia? Quin és el relat que les envolta i, per tant, què significa per al nostre imaginari? Com han influït en el concepte que tenim del cos femení, del comportament femení i, sobretot, del consum del cos?

Per altra banda, els museus d'art s'han dedicat, des del segle XVIII a segregar el públic que pot gaudir d'aquestes representacions i d'aquests cossos. Des de la descoberta de les pintures pompeianes sobre rituals bàquics i, per tant, repre-

sentacions sexuals explícites, es recullen, s'expropien dels carrers on sempre havien estat, és a dir, a l'abast de tothom, i es tanquen al que es coneix com a Habitació secreta del *Museu Nacional de Nàpols*, un espai creat per *Carles de Borbó III* i qui en limita l'accés a homes de certa edat i cert coneixement intel·lectual, prohibint així el pas a dones, nens i homes no capacitats per a gaudir-ne. Segons el filòsof i activista *queer Paul B. Preciado*, aquí és on neix la pornografia com l'entendem avui dia: una sexualitat dirigida per i per als homes de certa edat i reputació explotant sobretot els cossos femenins segons els gustos i voluntats de l'imaginari d'aquests, hetero-patriarcal.

Pelipolaca i Les desvestides prenen com a referència l'habitació secreta del museu de Nàpols en tant que representa un espai de limitació i segregació, una caixa tancada i limitada a un públic molt exclusiu, una representació molt evident de qui té els privilegis i el poder sobre els cossos de la població i, per altra banda, una clara representació de com es concep el museu d'art per a gran part de la societat: un espai de cultura i intel·lectualitat tal que no es deixa ser penetrat ni visitat per qualsevol.

"Archaeological digs beneath Mount Vesuvius had revealed pictures and sculptures of Intertwined naked animal and human bodies and oversized penises. (...) These images were not restricted to brothels and nuptial chambers, but were found throughout the city. (...) The public authorities (the government of Charles III of Bourbon) decided to confine certain images, sculptures and objects to a <<secret collection>> in the Bourbon Museum of Naples, also known as the Secret Museum. (...) By royal decree, only upper-class men –no women, children or members of the lower orders– were allowed into the area. The Secret Museum therefore operated a political segregation of the gaze based on gender, class and age."

Museum, urban detritus and pornography; Paul B. Preciado

POSADA EN ESCENA

L'espai en el qual es dona l'acció fluctua segons el comportament i la situació de les actrius. A partir del so i la il·luminació es genera el context de les escenes i tot el recorregut de la narració. Els espais seran:

- Una sala d'exposicions o museu amb quatre visitants.
- L'espai de l'interior de les pintures que triem representar (si posem per cas *Les banyistes sorpreses* de *Camille Bombois*, l'espai seria el camp i el riu i les intèrprets les mateixes banyistes. Prenem, doncs, tant les accions com els espais de les mateixes representacions pictòriques).
- Un estudi o taller de pintura amb models.
- Una subhasta d'art.

Quatre intèrprets són visitants d'un museu i es converteixen en peces d'aquest. Van vestides amb una malla de color carn simulant la nuesa dels seus cossos.

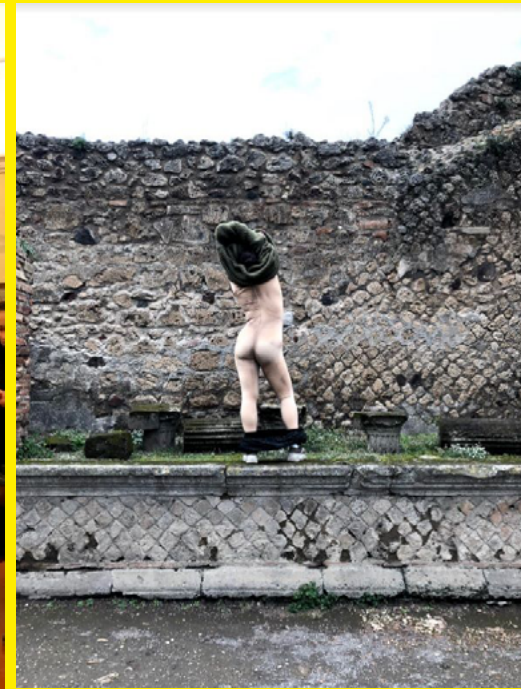
Donat que la nuesa en escena és un element que distreu l'espectador en fixar-se en detalls, i donat que del que es vol parlar és precisament d'aquest fet, s'ha decidit que les quatre actrius vesteixin malles de dansa de color carn per tal de donar absoluta llibertat de moviments i exhibicions a les intèrprets i, a l'hora, per a crear aquest distanciament i estranyesa que el terme ***Unheimlich*** alberga i, tanmateix, parlar del nu com una intimitat que mereix ser respectada i, per altra banda, mereix ser exhibida de la manera que el subjecte triï, no l'agent espectador.

NOTA DE LA DIRECTORA

Visitar un museu i anar al teatre és una acció que perviu en les altes esferes culturals. O si més no aquesta és la idea que socialment i de forma general regna sobre aquestes dues activitats. I segurament això és degut al relat que ha arribat fins avui dia respecte a aquestes dues institucions i la seva funció nacional i identitària al llarg de la història occidental. Dues activitats, a més a més, que es basen en un agent observador i un subjecte observat, dues activitats que es basen en el fet de ser mirat i, per tant i intrínsecament, ser jutjat per l'observador. Però qui representa realment la història d'aquestes dues accions? Qui l'escriu

o qui la fa? Qui és realment qui fa la història de l'art: els artistes? Els mecenes? L'objecte artístic?

La història de l'art és, com la història, un gran relat que se'ns ha explicat des del pinzell i la ploma de l'observador i l'executor. Amb aquestes preguntes ens endinsem en el debat de “qui protagonitza l'art” i, com a dones, generem un discurs al voltant de l'objecte artístic en el qual es representa el nu femení. Un gènere que ha arribat avui dia en formats publicitaris i de màrqueting que tenim absolutament integrats en el nostre imaginari habitual. Així doncs, prenem com a referència el nu femení per reformular aquest mateix relat històric des del punt de vista de l'objecte, de les representades, aquelles que participen de l'exhibició dels seus cossos com a imatge, aquelles que, per extensió, acabem sent nosaltres mateixes.

Preus: 19€; 14,25€ (25% de descompte amb carnet de biblioteca, TR3SC, tarja rosa, RACC) i altres promocions puntals.

Compra d'entrades: per ENTRADIUM (www.entradium.com) i a la taquilla del teatre una hora abans de l'espectacle. Reserves a reserves@atrium.cat

On som:

SALA ATRIUM

C/ Consell de cent 435 baixos

08009 Barcelona

Com arribar-hi:

Metro: L2 Tetuan, L4 Girona i L5 Verdaguer. Bus: 6, 19, 20, 50, 51 i 55

Contacte:

T. [00 34] 93 182 46 06 / 661 981 799

www.atrium.cat / atrium@atrium.cat

Direcció artística: Raimon Molins i Patrícia Mendoza. sala@atrium.cat

Comunicació i premsa: Patrícia Mendoza. comunicacio@atrium.cat

Cap tècnic del Teatre: Mattia Russo

Disseny gràfic Sala Atrium: Ariadna Fígols

Producció de:

Amb el suport de:

Mitjans col·laboradors:

